

Oponentský posudek bakalářské práce pana Petra Fleissiga: Geologické exkurze do oblasti severního Plzeňska

Vedoucí práce: RNDr. Dobroslav Matějka, CSc.

Předložená bakalářská práce pana Petra Fleissiga má 76 stran, řadu instruktivních tabulek, fotografií a obrázků a obsahuje také anglicky psaný „Abstract“. Práce je v podstatě rozdělena do dvou částí, a to do části pedagogicko-teoretické a do části odborné, která obsahuje především geologii a v názvu uvedené geologické exkurze. Před částí pedagogicko-teoretické je uvedeno také poděkování.

Pedagogicko-teoretická část bakalářské práce je zpracována na základě literatury a vlastních znalostí autora práce. Nicméně se v ní ocitla řada nepřesností, která se už řadu let traduje v pedagogicko-teoretických pracích českých i zahraničních autorů, kteří si svou úlohu často ulehčují nedostatečným studiem především staré literatury a vlastní neznalostí pedagogického procesu. Což ovšem nevyčítám panu autorovi, který se do práce snažil vtělit všechny své znalosti. Přesto se na některé nepřesnosti dovolím upozornit.

Tak v Poděkování děkuje pan autor školiteli, dobrosrdečným přátelům a v praxi zběhlým kolegyním, což bývá samozřejmě dobrým zvykem. Ovšem dobrým zvykem bývalo školitele, přátele a kolegyně uvést jmény a tituly, neboť jinak je poděkování značně neadresné. Také u přátel by se mělo vynechat pojmenování „dobrosrdečné“, neboť ty přátele staví do divného světla. Také u kolegyn by bylo dobré uvést, o jakou praxi tu jde (jeden si to může vysvětlit, či vyložit všelijak!).

Konstatování, že „geologie je dnes ve školách ohroženým druhem“ je dosti laciné a zaslouží hlubší rozbor. Chci upozornit pana kolegu, že geologie byla po roce 1952 a zejména po roce 1990 vždy na školách ohroženým druhem a o její bytí a nebytí se sváděl tuhý boj. Na str. 6 hovoří autor o nezáměru učit na školách geologii a zapomíná dodat, jak na to reagovala česká geologická veřejnost. Bylo toho opravdu hodně, pan školitel by mohl vykládat. Opravdu škoda, že se to neuvádí. Naproti tomu se uvádí celá řada zahraniční literatury, zejména anglicky psané, ve které se problémy českého školství nezmiňují.

Na stránkách 7 – 13 bych očekával tvrdou kritiku systému výuky a dotací hodin na školách; jinak konstatuji, že vlastní plán výuky geologie pana autora práce je velmi dobrý, to kvituji s potěšením.

Vyjmenování učebnic geologie na školách základních je velmi záslužné, autor by měl uvést srovnání těch učebnic a uvést podle které učí geologii on či kolegyně na škole.

Na str. 16 uvádí autor, vycházející ze současných prací některých autorů, že didaktikou geologie se zabírali jako první Štván a Navrátil (1973); tento údaj je zavádějící, protože Štvánova a Navrátilova didaktika geologie nebyla zdaleka první v českých zemích, protože první českou didaktiku formuloval Karel Amerling v roce 1854 a podle ní se de facto učilo až do roku 1952 a dobře se učilo.

Na str. 17 se autor zabývá obecnou didaktikou na vliv výuky geologie; je známo, že obecná didaktika příliš k výuce geologie nepřispívá.

Od strany 18 začíná druhá část práce, část odborná. Už rozebrání exkurze jako formy výuky je výborné. Ještě je třeba dodat, jaké překážky ke konání exkurzí, jako jedné ze základních forem výuky geologie, kladou předpisy ministerstva školství a samotní ředitelé škol a i někteří učitelé, kteří k podobným praktickým formám výuky přistupují s velkou nechtí.

Odborná geologická část bakalářské práce je na vysoké úrovni samotné exkurze jsou dobře a přehledně zpracovány, a to včetně grafů, obrázků a tabulek.

Literatura je zřejmě citována podle universitního předpisu, jen pozor na některé zbytečné anglikanismy samotném textu, který by měl být český. To vše se dá časem nahradit.

Přes své výhrady k pedagogicko-teoretické části práce, které nejsou ani tak velkou výtkou autorovi bakalářské práce, konstatuji, že odborná geologická část práce je výborná a panu kolegovi k tomu gratuluji. Doporučuji bakalářskou práci pana Petra Fleissiga k úspěšné obhajobě.

V Praze, 22. května 2021

Doc. RNDr. Václav Ziegler, CSc., v. r.
Praha – Modřany, K Dolům 1715/39